

Asia: VN/32066/2021

Yksityishenkilöitä koskevan valtionavustustoiminnan kehittäminen

1 Taustatiedot

Valitse sopivin vaihtoehto

Järjestö

2 Selvitys ja sen teemat

1. Mitä mieltä olet selvityksestä ja sen sisällöistä yleisesti? Liittykö yksityishenkilöille myönnettäviin valtionavustuksiin esimerkiksi jotakin sellaista, jota selvityksessä ei käsitellä tai oteta huomioon? Jos niin, mitä?

Raportti on laajahko ja selkeästi kirjoitettu. Siinä esitetyt toimenpide-ehdotukset ovat perusteltuja. Hakujärjestelmän yhdenmukaistaminen ja päällekkäisyyksien karsiminen on kannatettavaa. Hallinnon kulujen vähentäminen ja avustuksia koskevan seurannan paraneminen ja tiedon lisääminen ovat myös hyviä päämääriä.

Uudistuksen hyötyyn kuitenkin vaikuttaa sen toteuttamisen onnistuminen. Se vaatii jatkuvaa harkintaa ja seurantaa, jotta yhdenmukaistamista tehtäisi esimerkiksi suurimman valtionavun saajaryhmän ehdoilla, jolloin prosessi voi muuttua muille epäsovivaksi. Tuettavien kohteiden vertailu ei ole ongelmattonta.

Kehittämissuhteita on kuusi (1. käsitteet; 2. suunnittelu ja arviointi; 3. asiointi ja asiakaskokemus; 4. tulokset ja vaikutukset; 5. läpinäkyvyys ja selkeys; 6. tiedon yhteiskäyttö). Kohdat ovat eri tavalla tärkeitä eri toimijoille, ja kaikkien edut olisi otettava huomioon. Valtionavun saajia edustavana Forum Artis pitää tärkeänä, että hakuprosessi ei uudistuksen myötä muutu teknisesti hankalammaksi tai toisille aloille huonosti sovitavaksi.

2. Anna palautetta selvityksen kolmannessa luvussa käsitellystä valtionavustustoiminnan yhteisestä toimintamallista tavoitteineen.

Tulosohjauksen vaikuttavuuden työkaluihin liittyy ongelmia, joihin viitataan KEHA-keskuksen lausunnossa (KEHA/18620/2022). Taiteen ja kulttuurin sisällöt ovat monimuotoisia ja niiden

vaikuksen mittaaminen ja arviointi ei ole helppoa eikä välttämättä sovitettavissa yhteen muiden alojen mittareiden kanssa. Tämä on syytä ottaa huomioon uudistuksen valmistelutyössä.

3. Anna palautetta valtionavustustoiminnan digitaalisista palveluista ja selvityksen neljännessä luvussa tarkastelluista valtionavustuksiin liittyvistä käytännöistä.

Digitaalisten palveluiden pitää olla helppokäyttöisiä, tarkoitukseensa soveltuvia ja yksitulkintaisia kaikille osapuolille – avun hakijoille, päätöksien tekijöille, järjestelmän hallinnoijille ja tiedon kerääjille. Tasavertaisuuden ja saavutettavuuden vaatimusten on toteuduttava. Taiteen aloilla on erittäin tärkeää säilyttää vertaisarvioinnin periaate, joka on ainoa oikeudenmukainen järjestelmä. Olemassaolevia ja hyvin toimivia järjestelmiä ei saa uudistuksessa muuttaa vaikeaselkoisemmiksi, läpinäkymättömimmiksi ja kömpelömmiksi.

4. Anna palautetta valtionavustustoimintaan liittyvistä tietovarannoista ja rekistereistä, joita kartoitetaan selvityksen viidennessä luvussa.

Tässä kohdassa on syytä KEHAN lausunnon mukaisesti selvittää palveluvarannon tietosisällön riittävä vastaavuus minimisisältötavoitteiden kanssa siten kuin julkisen palvelun ontologia JUPO niitä kuvaa. Luvun kuvaus palveluiden yhdistämisestä ja tiedon mahdollisista käyttötavoista jää liian puutteelliseksi ja abstraktiksi.

3 Valtionavustustoiminnan kehittäminen

Voit antaa yleistä palautetta valtionavustustoiminnan kehittämistä ja valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanketta varten.

Raportissa kuvatut muutostarpeet ja uudistushankkeet ovat periaatteessa hyödyllisiä ja kannatettavia. Digitalisoinnissa, yhteensovittamisessa ja muutosprosesseissa pitäisi kuitenkin edetä maltillisesti ja mahdollisia vaikutuksia tarkasti seuraten. Erittäin tärkeää olisi myös eri vaiheissa tiedottaa uudistustyön tilanteesta tahoille, joita ne koskevat, ja sallia heille mahdollisuus antaa palautetta mahdollisista ongelmista ja aukoista. Tärkeintä on turvata valtionapujärjestelmän toimivuus kaikille osapuolille. Säästöt eivät saa muuttua uudistuksia ja tulevaa toimintaa ohjaavaksi tekijäksi.

Kosonen Hanna
Forum Artis